

Виходить у Львові щодом
всім неділь і пр.
варті о 5-й годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: улиця
Чарненського ч. 12.

Листа приймають ся
лиш фраковані.

Рукописи звертають ся
лиш на окреме жадане
і ва вложеном оплати
почтової.

Рекламації незапеча-
твані вільні від оплати
почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові
в агенції дневників
пасажа Гавемана ч. 9 і
в ц. к. Староствах на
провінції:

на цілий рік К 4 80
на пів року „ 2 40
на чверть року „ 1 20
місячно . . . „ — 40

Поодинокое число 2 с.
З почтовою пере-
силкою:

на цілий рік К 10 80
на пів року „ 5 40
на чверть року „ 2 70
місячно . . . „ — 90

Поодинокое число 6 с.

Вісті політичні.

(Демонстрація в Сегедині і конфлікт магі-
страту в войском — Длячого Росія хоче мира
на Балкані або події на далекім сході).

Після урядового справоздання, яке одержало міністерство гонведів, початок звістиях демонстрацій в Сегедині був такий: Дня 6 с. м. поклав хтось на пам'ятнику Кошута, що стоїть на площі в самій середині міста, вінець з написом: „Задержані вояки — тобі на святий спомин“. Очевидці кажуть, що то стало ся досвіта і що той, котрий поклав вінець, був якийсь порядно одягнений цивіліст. Коли командат войска довідав ся о тім, відісе ся до політичної влади з тим, щоби она казала той вінець усунути. Чому власть політична не казала усунути той вінець, се викаже слідство а войско, хоч нема найменшого сумніву, що тої демонстрації не зробили вояки, не могло після приписів войскових дозволити, щоби щось подібного діяло ся в імені войска. Власть войскові були би той вінець усунули, хоч би він і на яким небудь пам'ятнику був положений. Покликуючись на войскові приписи, віддано вінець влади політичній. Слідство викаже, чи політична власть стояла на висоті своєї задачі, коли подаючись напором, віддала вінець товпі, котра при помочи влади зложила вінець знову на пам'ятнику. З урядової сторони кажуть,

що войсковій влади не можна і того брати за зле, що она після войскових приписів казала і другий раз вінець забрати. Войско шанувало завжди народну святість, а коли против того стала ся провинна, то слідство викаже, хто в тім провинив.

Власть войскові зарядили слідство, щоби виказати, хто поставив вінець, бо в кругах войскових переконані о тім, що то вийшло не від войска, але від тих людей, котрі хотіли штучно викликати непокої.

Так представляє ся справа з войскової точки погляду. Сегединський магістрат станув на зовсім противнім становищі. Вчора відбуло ся надзвичайне засідане ради громадскої, на котрім ухвалено резолюцію, в котрій сказано, що влади войскові переступили свій круг діланя і нарушили святість народну та установленій законом територіяльний круг діланя муніципальної влади. Длятого рада звертає ся до міністра справ внутрішніх і до сойму з просьбою, в котрій домагає ся сатисфакції. Тоту резолюцію ухвалено одностайно і зібрані відслідивши угорський імн, розійшли ся в спокою.

Дуже мало єсть людей на світі, котрі роблять добре задля самого добра; далеко більше таких, що роблять все для інтересу. То можна би примінити й до держав. Кождого, хто слідив за ходом діл на Балкані, мусіло то здивувати, длячого Росія нараз так рішучо змінила свою політику на Балкані, длячого

стала так дуже миролюбивою та гуманною. Заняті иншими справами європейскими за мало звертаємо увагу на то, що діє ся на далекім сході. А там веде ся поки що дипломатична війна Росії з Японією, в котрій Англія грає здаєсь, ролю того третого, що єсть ся. З Йокогами насіли тепер адяруючі вісти, з котрих можна би навіть вносити, що ситуація на далекім сході стала навіть дуже критична. Росія має дня 8 ст. ст. сего місяця уступити ся з Нючвангу і Мукдена в Манджурії, а в Японії чекають того з великим напруженем. В дипломатичних кругах в Йокогамі говорять, що єсть надія на мирне залагоджене непорозуміня в справі Манджурії і Кореї, скоро би Росія схотіла зробити якісь хочби й менші уступки в переговорах, які ведуть ся. Але ніхто не вірить в то, що Росія уступить дня 8 с. м. з Манджурії. Російський посол барон Розен вернув до Порт-Артура, щоби там нарадити ся з ген. Алексієвом, намістником російської східної Азії. Розен розмавляв минувшої суботи з міністром справ заграничних бароном Кемуром, котрий заявив, що уважає вигляди за ліпші. Але міністри війни і маринарки були по тій розмові на аудієнції у цесаря, у маркиза Іто та у президента міністрів а тоті вказали на то, що надходить поважна криза. Флоту держать на поготівлі, та й для войска сухопутного збирають запаси, іменно же закупують велику масу американської муки. В арсеналах робота від якогось часу веде ся дуже

26)

Пес Баскервілів.

(З англійського — Конана Дойля).

(Конець).

Тепер розумієш цілу хитрість того диявольського підступу — годі було найти основу до обжадування душегуба. Одинокий его спільник не міг нігде его зрадити, а спосіб переведення злочину був такий нечуваний, такий страшний, що вже те саме скріпляло его успішність.

В обох жєнщинах, запутаних в справу, пані Степлетонової і Ляврі Ліоне, збудило ся сильне підозрінє против Степлетона. Пані Степлетонова знала про его наміри зглядом баронета та про пса. Пані Лявра Ліоне не знала нічого, але глибоке вражінє зробив на ній факт смерті, що лучив ся якраз в пору визначених, а не відкладаних сходян. Та обі жєнщини були під его впливом і він не потребував боляти ся. Отже першу половину задачі сповнив з успіхом, лишала ся ще друга — труднійша.

Може бути, що Степлетон не знав про єствоєване спадковєцтє в Канаді. В кождім случаю довідав ся про се дуже скоро від свого приятеля, доктора Мортімера, котрий розказав ему про всі подробиці приїзду Генрія Баскер-

віля. З початку Степлетон думав, що молодого зайду з Канади удасть ся спрятати зі світа в Лондоні, заким всєліс доїхати до Девонширу.

Від часу, коли жєнка відказала ся помагати ему в закиданю тенет на сер Черльса, не довіряв їй і не лишав на довший час самої, страхаючись, щоби не втеряти над нею впливу. Тому то забрав єї із собою до Лондону. Я викрив, що мешкали в готели Мельбуру, при ул. Кравен, однім з тих, котрі звідав мій агєнт, гядаючи доказів. Там замкнав жєнку в комнаті, а сам приправив собі бороду і їздив на улицю Бекер, а потім на дворець до готелю Нортземберленд.

Пані Степлетонова догадувала ся дещо про пляни чоловіка; але бояла ся его так сьильно — бо поводив ся з нею дуже брутально — що не мала відваги написати до чоловіка, котрому грозить небезпечність. Колиб лист попав в руки Степлетона, не була би певна власного житя. Так отже, як знаємо, попала на думку вирізати поодинокі слова з газети і заадресувала лист зміненім письмом. Лист дійшов до баронета і був першою осторогою перед грозячим лихом.

Дуже важною річю для Степлетона було дістати яку часть одягу сер Генрія, щоби у відповіднім случаю мати в руках средство, яке наводило би пса на его слди. З питомою собі зручністю та сьміливістю походив коло того і не можемо сумнівати ся, що перекупив в тій

цїли готелєву службу. Та случайно перший черевик, який ему принесли, був новий і тому непридатний. Отже звернув его і одержав инший — ся подробиця була для мене дуже важна, бо доказувала, що маємо до діла з правдивим псом. Инакше годі було пояснити ті стараня о старий черевик та сю байдужність до черевика нового.

Чим менша та сьмішнійша якась подробиця, тим більше заслугує на докладний розслід, а та сама пригода, що, здавало би ся, замотує справу, розміркована уважно та визиска на уміло, причиняє ся звєчайно до єї виясненя.

На другий день рано відвідали нас наші приятелі, котрих шпіонував заєдно Степлетон в дорожці. Міркуючи по тім, що знав, де я мешкаю і знав мене з виду, здогадує ся, що злочинна карьера Степлетона не обмежує ся зовсім тим одним замахом на Баскервілів. За послїдні три роки сповнено в західній Англії чотири великі крадежи, а злодіїв не викрили доси. Послїдна крадіжє, в Фолькстон Курт, в маю, дивувала, що з такою холоднокрівністю замаскований лиходій застрїлив слугу, котрий прихопив его на горячїм вчинку. Я майже певний, що Степлетон ратував ся в той спосіб матеряльно і що від кількох літ належав до найсьміливіших злодіїв, котрі на всьо готіві.

Про его сприт та второпність ми переконали ся того ранка, коли висмикнув ся

пильно. Тут сподіваються загалом, що російсько-япанські переговори перетягнуть ся поза 8 жовтня, скоро якась непередбачена подія не доведе до нового вислідку.

До „Daily Mail“ доносять знов, що бар. Розен вернувши з Порт Артура по конференції з Алексієвом, вручив японському правительству ноту, в котрій доказує, що уступлене Росії з Манджурії єсть справою, яка обходить виключно лиш Росію і Хіну, а Японія не має зовсім права до того мішати ся. В ноті тій зроблено дальше предложене що - до поділу Кореї в той спосіб, що полуднева половина належала би до Японії а північна до Росії. Дня 5 с. м. була та нота предметом наради японського кабінету при участі головного команданта японської армії Ямагати. Правительство японське по нараді відкинуло предложене Росії і оногди повідомило бар. Розена.

Новинки.

Львів дня 9 го жовтня 1903.

— **Іменованя.** Є. В. Цісар іменував дра Петра Хмельовського, звичайним професором польського язика і літератури на львівськім університеті.

— **3 ц. к. ради шкільної краюї.** П. Міністер віроісповідань і просвіти іменував: Петра Райхерта, провізоричного ц. к. окружного інспектора шкільного в Бібрці дійсним ц. к. шкільним інспектором окружним для того самого округа; Кар. Мокрицького, заступника учителя в ц. к. мужескій семинарії учительській в Тернополі, учителем школи вправ в ц. к. мужескій семинарії учительській в Заліщиках; Ант. Уруського, помічного учителя музики в ц. к. мужескій семинарії учительській у Львові, учителем музики в ц. к. мужескій семинарії учительській в Ряшеві. — П. Міністер віроісповідань і просвіти рескриптом з дня 5-го вересня с. р. дозволив Виділові товариства „Руский Інститут для дівчат“ в Перемишлі отворити з початком року шкільного 1903/4 „Ліцей для дівчат“ і іменував директором того заведення на рік шкільний 1903/4 професора ц. к. гімназії П. в Перемишлі Северина Зарицького, а учительку

Марію Приймівну помічницею директора на той сам час. — П. Міністер віроісповідань і просвіти рескриптом з дня 14 вересня 1903 дозволив на відкрите приватної семинарії женської з руским викладовим язиком у Львові, założonej і удержуваної виділом руского товариства педагогічного у Львові. Тим самим рескриптом дозволив п. Міністер, аби дирекцію того заведення обняв др. Михайло Коцюба, професор ц. к. мужеской семинарії учительської у Львові і аби відкрите 1. року послідувало з початком року шкільного 1903/4. — Ц. к. краєва рада шкільна перенесла в стан суущинку: Єл. Становску учительку 5-кл. школи женської в Гривові. Віт. Сосняка учителя в Дембниках, Сим. Цеглиньского учителя в Чагрові і Ром. Романика учителя в Скалі. — Ц. к. краєва рада шкільна постановила рішеннями з дня 2-го жовтня 1903 будову 2-класової школи в Воли якубовій, повіта дрогобидького, 1-кл. школи в Тучапах, повіта яворівського і 2-класової школи в Ропиці польській, повіта горлицького, всі три при помочи фонду шкільного краюого. — Ц. к. краєва рада шкільна признала громаді Соколів, бучацького повіта, безпроцентову позичку в квоті 2000 кор. на будову школи.

— **Інавгурація** на львівськім університеті відбуде ся в суботу дня 10 с. м. Того дня о год. 9-ій відправить ся служба Божа в костелі св. Миколая, а відтак в авлі університету промовить новий ректор о. Фіалек. По промові ректора виголосить відчит про „Сучасний стан кримінальної антропологии“ др. Володимир Серадзький. Вступ до авлі буде дозволений тільки за білетами, котрі пп. академики дістати можуть у педеля за показанем легітимації.

— **В справі реформи войскової процедури карної** доносять віденські часописи, що передовсім будуть установлені двоєкі суди першої інстанції, а то карні трибунали з назвою „дивізійних судів“ і суди низшої інстанції в роді цивільних судів повітових під назвою „бригадових судів“. Суду першої інстанції будуть окремі для чинної армії, а окремі для краювої оборони. Дивізійним судам будуть підчинені в першій інстанції всі злочини і проступки, сповнені офіцерами, і злочини, довершені вояками позвише кадета аж до рядового. Судам бригадовим будуть підчинені всі проступки, сповнені вояками з виключенем офіцирів. Дивізійні трибунали і суди бригадові так для армії чинної, як і для краювої оборони будуть утворені у Львові, в Кракові і в Перемишлі. Суду бригадові, окремі для обох категорій войска, будуть утворені в Чернівцях. Суд дивізійний для армії і бригадовий

для краювої оборони повстане в Ярославі. Суду дивізійні і бригадові для армії будуть заведені в Станиславові, а суду бригадові для постійної армії одержать залози в Ряшеві, Тернополі, Тарнові і в Золочеві.

— **Переведенне комасації** зарядили доси чотири громади в Галичині, іменно: Вишатиці, перемиского повіта, Люблинець новий, чесапівського повіта, Рудольфсгоф коло Купичволі, жовківського повіта і Хишевичі, рудецького повіта. До переведення розслідів на місці, назначив председатель комасаційної комісії реченець в місяці жовтня і зажадав виделегованя до тих комісій старшого лісного комісаря, повнячого обовязки рілничого інспектора в Берні, Антона Єлянка, а також комасаційного інженера при краювм Виділі Йосифа Гавоньского.

— **3 „Львівського Бояна“.** Перша проба мішаного хору відбуде ся нині дня 9 с. м. о год. 7½ вечером, в власнім льокалі при ул. Трибунальській ч. 6, I пов. (давнійше вистава порцеляни Левицького). Дальші проби будуть відбувати ся 2 рази тижнево т. е. кожного вторника і пятниці для хору мішаного, а кожної середи для хору мужеского. З огляду на блязький концерт, просить ся о комплет.

— **3 драматичного тов. ім. Котляревського.** Засідане Виділу відбуде ся дня 11 с. м. (в неділю) о годині 7-ій вечером в комнатах товариства „Союз“, Ринок ч. 10. На дневнім порядку між иншими такі точки: Вабір комісії для одінки конкурсних драматичних п'юк і проект дальших вистав сценічних. Просить ся пп. виділових явити ся в комплеті.

— **Головний Виділ Руск. Тов. Педагогічного** переніс канцелярію Тов. до льокалю народної школи ім. Шевченка пл. Стрілецька ч. 6 партер. Урядові години від 5—6 по полудни з виїмком неділь і руских свят. Там находить ся також адміністрація „Учителя“, „Давінка“ і магазин Тов. Педагогічного. — Всякі грошеші посліжки в характері вкладок, датув і пренумерати просить ся присилати на адресу проф. Андрія Алиськевича ул. Кохановського ч. 15 Б, (місто давнійшої адреси ул. Кьльоновича ч. 7).

— **Огні.** В Вигоді, долиньского повіта, знищив оногди пожар 25 будинків; 50 родан остало без даху. Лише чудом не згоріла зелінична стация, завдяки зеліничній службі, котра ратуючи стацию, потерпіла значні страти, бо доми службові погоріли цілковито, а з ними

нам так щасливо і дав доказ не лише відваги, але прямо безличности, пересилаючи нам дорожкарем мов власне імя. Зрозумів тоді, що я взяв в свої руки справу в Лондоні і що тут не вдіє більше нічого. Тому повернув до Дертмур і ждав на приїзд баронета.

— Перепрашаю на хвилину... — сказав я. — Ти оповів хід подій дуже докладно, але одної точки не пояснив зовсім. Що діяло ся з псом підчас побуту его пана в Лондоні?

— Я старав ся розслідити і сю важну справу. Степлетон мав без сумніву повірника, хоч я певний, що не звірів ся ему ніколи із всіх своїх плянів, не хотючи бути від него зависимим. Був в Мерісіт Гавз старий слуга, що називав ся Антін. Его зносили із Степлетонами тягнути ся кілька літ, з часів, коли Степлетон був управителем школи, так що той слуга мусів знати, що его пан і пані подружені. Той чоловік пропав і утік з краю. Впрочім Антін імя в Англії не таке звичайне як в цілій Іспанії або в іспанських краях полудневої Америки, а той слуга, подібно як пані Степлетонова, говорив добре по англійски, але дивним, чужим наголосом. Я сам бачив, як ішов кризь грімпеньську трясавину стежкою, котру витичив Степлетон. Тому можна здогадувати ся, що підчас неприсутности пана кормив пса, хотий не знав, до якої цілі то звіря служило.

Отже Степлетони повернули до Девошїру, де незабаром прибув сер Генрі з тобою. Пригадуеш собі імовірно, що оглядаючи папір, на котрім були наліплені друковані слова з „Тайме'у“, я слідив докладно водний знак. Держав притім картку так близько очий, що почув слабкий запах білого ясици. Слідчий агент, що займає ся кримінальними справами, повинен розрізнявати сімдесят пять родів перфум.

Як знаю з досвіду, часто виясненя справи залежить від швидкого розпізнаня запаху. А сей запах домагував мені, що тут в гру входить женщина і мої підозріння звернули ся сейчас на Степлетонів. Так отже перед виїздом до Девошїр я був певний, що є пс і що я попов на сліди злочинця.

Моя задача полягала на слідженю Степлетона. Очевидна річ, що я мав би звязані руки, будучи разом з вами, бо він стеріг би ся тоді дуже пильно. Тому я вивів усіх в поле, не виключаючи й тебе, і коли ви думали, що я в Лондоні, я приїхав тайком до Дертмур. Невгоди, які я зносив, не були такі страшні, хотий подібні дрібниці не повинні спиняти слідства.

Я мешкав переважно в Кумб Тресі, а з печери на багнищи користав лиш тоді, коли моя присутність близько поля подій була доконечна. Я взяв із собою Картврайта, котрий перебравшясь по селянськи, станув мені у великій пригоді. Заосмотрював мене в харч та чисте біле, а коли я слідив Степлетона, Картврайт мав тебе на оці, так що я міг держати в руці всі нитки.

Я говорив уже, що твої донесеня доходили до мене скоро, бо висилано їх безпроводочно з улиці Бекер до Кумб Тресі. Придавали ся мені дуже, особливож то донесеня, що містило в собі слуйчайно правдиві подробиці з життя Степлетона. Завдяки сему я міг ствердити тотожність їх обоїх та знав, чого держати ся.

Справа дуже замотала ся наслідком пригоди з вязничним утікачем і его зносили з Беріморами. Але ти вияснив і се дуже влучно, хотий я сам дійшов до того самого заключеня на основі власних спостережень.

Коли ти відкрив мене на багнищи, я знав вже про все, не мав лиш достаточних доказів, щоби віддати Степлетона судови. Навіть его замах на сер Генрія тої самої ночі, що скінчив ся смертию нещасного вявня, не дав нам певного доказу виновности душегуба. Тому не оставало нічо иншого, як лиш зловити его на горячій вчинку, а щоби се осягнути, треба було ужити самого сер Генрія, про око безборонного, за приману.

Так і стало ся і коштом напрасного потрясеня нервів нашого клієнта ми викрили остаточно все і довели Степлетона до загибели.

Вправді докоряю собі, що я наразив на се баронета, але ми не могли чейже передвидіти страшного вигляду, в якім показало ся звіря, ані прочути мраків, задля котрої нам годі було замітити пса а далека. Ми осягнули цілком коштом здоровля сер Генрія, але загалом звисний спеціаліст, як і др. Мортімер, впевнили мене, що недуга перейде скоро. Довга подорож вилічить не лише нерви, але й серце нашого приятеля. Его любов до пані Степлетон була глибока та щира, а найсумнійшим для него в тій підлій справі се, що завів ся на обожаній женщиці.

Полишавсь мені лиш виказати ролю, яку она відгравала в тій історії. Річ певна, Степлетон впливав на неї значно, то любовю, то пострахом, а може одним і другим, коли ті чувства не виключають ся взаїмно. На его бажаня згодила ся уходити за его сестру. Всеж таки его власть над нею скінчила ся, коли намагав ся зробити в неї безпосередне оруде злочину. Остерігала сер Генрія і то не раз, однак лиш о стільки, о скільки дало ся, не наразившясь на гнів свого чоловіка.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

Львів,
Ринок ч. 10

„ДНІСТЕР“

дім
„Просьвіти“

одиноке руске товариство, засноване в р. 1892, обезпечає будинки, движимости, збіже і пашу против шкід огневих, побирає умірковану оплату премій, а чистий зиск т. є. надвишку з оплат, розділяє mezi членів яко звороти; в послїдних трох літах виносив зворот 8%.

„ДНІСТЕР“ виплачує шкоди дуже скоро, а оцінку шкід переводить разом з делегатом і місцевими членами. За 10 літ виплатив 6.064 відшкодовань в загальній сумі 3,187.258 кор.

„ДНІСТРА“ поліси приймають при позичках Банк краєвий і каси ощадности.

„ДНІСТЕР“ посередничить при позичках на жите в краківскім Товаристві.

„ДНІСТЕР“ відступає часть провізії з таких обезпечень на рускі добродійні ціли; для того на жите треба обезпечати ся тільки через „Дністер“.

„ДНІСТРА“ фонди виносять з кінцем 1902 р. 838.364 кор. і всі уміщені в цінних паперах пупілярних.

„ДНІСТЕР“ уділяє агенції селянам, особливо там, де ще не роблять его агенти.

„ДНІСТРА“ агенти заробили 432.000 К провізії.